

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

**ЛЬВІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ**

ЕКОНОМІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ

КАФЕДРА ЕКОНОМІКИ

**IX Міжнародна науково-практична щорічна інтернет-
конференція**

**«ЕФЕКТИВНІСТЬ ФУНКЦІОНУВАННЯ
СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ ПІДПРИЄМСТВ»**

Проблематика 2020 р.:

«Світові тенденції розвитку агропромислового виробництва»

25-27 травня 2020р.

Львів - Ліга-Прес - 2020

**IX Міжнародна науково-практична щорічна
інтернет-конференція**

**«ЕФЕКТИВНІСТЬ ФУНКЦІОНУВАННЯ
СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ ПІДПРИЄМСТВ»**

Проблематика 2020 р.:

«Світові тенденції розвитку агропромислового виробництва»

25-27 травня 2020р.

УДК 338.12:338.1

Ефективність функціонування сільськогосподарських підприємств: матеріали IX міжнародної науково-практичної інтернет-конференції (25-27 травня 2020 р). Проблематика 2020 р.: «Світові тенденції розвитку агропромислового виробництва» – Львів: Ліга-Прес, 2020. – 115 с.

ISBN 978-966-397-242-8

Автори опублікованих матеріалів несуть особисту відповідальність за точність наведених фактів, цитат, власних імен, статистичних матеріалів та інших відомостей.

Редакційна колегія:

Снітинський В. В. – д.б.н., професор, академік НААНУ, ректор Львівського національного аграрного університету

Яців І. Б. – д.е.н., професор, проректор з наукової роботи Львівського національного аграрного університету

Янишин Я. С. – к.е.н., професор, декан економічного факультету Львівського національного аграрного університету

Черевко Г. В. – д.е.н., професор, завідувач кафедри економіки Львівського національного аграрного університету

Руліцька К. М. - к.е.н., доцент кафедри економіки, відповідальний редактор (організація, проведення, комп'ютерна верстка)

© Автори статей, 2020

© ТзОВ «Ліга-Прес», 2020

Болтянська Л.О., к.е.н., доцент

ORCID 0000-0002-6314-4429

Болтянський Б.В., к.т.н., доцент

ORCID 0000-0003-2072-4025

*Таврійський державний агротехнологічний університет
імені Дмитра Моторного,
м. Мелітополь*

ПРОБЛЕМИ РОЗВИТКУ ГАЛУЗІ ТВАРИННИЦТВА В УКРАЇНІ

Проблема необхідного забезпечення населення високоякісною продукцією тваринного походження за сприятливими цінами, а переробну промисловість – сировиною в достатній кількості, носить загальнодержавний характер та залишається на сьогодні пріоритетним завданням стратегії аграрного сектору та потребує вирішення в контексті продовольчої безпеки. До складу тваринництва України входять: скотарство, свинарство, птахівництво, вівчарство та менш поширені кролівництво, рибицтво, бджільництво, звірівництво та інші. Найважливішим індикатором стану тваринницької галузі, найбільш складною і надзвичайно важливою галуззю є скотарство. Проте, експерти разом з виробниками відносять цю галузь до так званих «довгих грошей», оскільки для отримання повноцінної корови треба витратити багато коштів і часу (6-7 років).

Український ринок тваринницької продукції формують підприємства аграрного сектору, господарства населення та переробні підприємства. В сукупності вони забезпечують пропозицію на вітчизняному ринку м'яса, молочних продуктів та інших видів продукції тваринницького походження. Обсяг пропозиції продукції тваринницької галузі в першу чергу формують такі показники: поголів'я тварин, їхня продуктивність та валове виробництво.

У продовж останніх років в господарствах усіх категорій країни спостерігається скорочення поголів'я за всіма видами тварин. Значні тенденції зменшення відбулись по поголів'ю великої рогатої худоби м'ясного та молочного напрямку, поголів'ю свиней. За цей час поголів'я птиці зменшилось на 4,1%. Динамічні процеси функціонування галузі, зокрема скорочення поголів'я тварин, мали неоднозначний вплив на показники валового виробництва продукції тваринницької галузі та продуктивності тваринництва. Досліджено, що темпи скорочення виробництва продукції тваринництва в сільськогосподарських підприємствах суттєво менші, ніж в господарствах населення. Проте, дана тенденція негативно відбивається на рівні споживання продукції тваринницької галузі населенням країни [1]. Статистичні дані свідчать, що рівень споживання продуктів тваринницького походження (м'ясо і м'ясопродуктів, молока і молочних продуктів, яєць) значно нижчий порівняно з фізіологічною потребою людини. Наприклад, річне споживання м'яса та м'ясопродуктів, в середньому, становить 56-58 кг, молока і молочних продуктів – 230-243кг, яєць – 230-240 шт. на рік. А втім, загальний потенціал споживчого попиту відповідно до раціональної норми споживання (рекомендованої МОЗ) становить: по м'ясу і м'ясопродуктам – 80 кг в розрахунку на 1 особу за рік; молока і молочних продуктів – 380 кг; яєць – 290 шт. на рік [Брик М. М. 2018, с. 331-337]. В той же час, споживання м'яса на душу населення в Україні відчутно відстає від розвинутих країн. Якщо українець в середньому споживає 7,3 кг яловичини і 19 кг свинини на рік, то німець – 14 і 56 кг відповідно [3]. Ці дослідження підтверджують існування невирішеної проблеми забезпечення населення країни продуктами власного виробництва.

Не зважаючи на тенденцію до скорочення поголів'я тварин в країні, спостерігається підвищення рівня якісних показників виробництва продукції тваринництва. Протягом аналізованого періоду відмічається збільшення середньодобового приросту ВРХ з 359 г до 462 г, свиней – на 79,2 г на добу, зростає середньорічний надій на 1 корову – майже на 500 кг. Існує стійка

тенденція до стабільності середньої ваги 1 тушки птиці – з 2014 по 2017 роки вага становить 2,4 кг, в подальший період зростає до рівня 2,52 кг.

Отже, судячи с проведених досліджень, можна стверджувати, що ринок тваринницької галузі України є перспективним, проте ця галузь як ні яка інша потребує державної підтримки. Чинне законодавство не забезпечує дієвих механізмів вирішення її проблем. Четверть норм є неактуальними, а третина інструментів регулювання провокує на високі корупційні ризики. В умовах поширення захворювань тварин, це призводить до суттєвого зниження поголів'я, фінансових збитків бізнесу і геть не захищає споживача від неякісної продукції.

Здійснення підтримки виробництва та реалізації тваринницької продукції, як найбільш трудомістких, капіталомістких і дефіцитних видів продуктів, особливо в господарствах населення, де вони виробляються переважно з використанням ручної праці, підвищення зайнятості і добробуту сільського населення повинно бути пріоритетним напрямом з боку держави. Підвищення рівня забезпеченості потреби населення країни, ефективності функціонування галузі і формування відповідного експортного потенціалу потребує необхідність застосування комплексу законодавчих, цінових, фінансово-кредитних, бюджетно-дотаційних, зовнішньоекономічних важелів на стан розвитку галузі.

Список використаної літератури:

1. Болтянська Л.О. Тенденції розвитку галузі тваринництва в Південному регіоні України / Л.О. Болтянська // Науковий вісник Таврійського державного агротехнологічного університету імені Дмитра Моторного [Електронний ресурс]. Мелітополь: ТДАТУ, 2020. Вип. 10, том 1. URL: <http://oj.tsatu.edu.ua/index.php/visnik>. DOI: 10.31388/2220-8674-2020-1-26
2. Брик М. М. Сучасний стан та перспективи розвитку галузі тваринництва в Україні. Економічний аналіз. Тернопіль, 2018. Том 28. № 4. С. 331-337.

3. Тваринництво в Україні занепадає останні 5 років (думка експертів) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://news.agro-center.com.ua/stockbreeding/tvarinnictvo-v-ukraini-zanepadaie-ostanni-5-rokiv.html>].

Гіренко Ю.О., м.н.с.,
ORCID ID: 0000-0001-7012-1631

*Національний науковий центр «Інститут аграрної економіки»
м. Київ*

ОСОБЛИВОСТІ РОЗВИТКУ ХМЕЛЯРСЬКИХ ПІДПРИЄМСТВ В УКРАЇНІ

Проблематика розвитку вітчизняних хмелярських підприємств, в сучасних ринкових умовах, є актуальним предметом наукових досліджень вже протягом тривалого періоду часу. Дане явище обумовлене, необхідністю пошуків ефективних шляхів щодо відновлення виробничого потенціалу вітчизняних хмелярських підприємств, що сприятиме, соціально – економічному покращенню в аграрній сфері.

Незважаючи на сприятливі природні умови та набутий значний багаторічний досвід щодо промислового вирощування хмелю, окремі показники ефективності виробництва вітчизняних хмелярських підприємств, за останні роки значно погіршились, а їхня чисельність суттєво скоротилась.

В Україні з 2008 по 2018 рр. відбулось загальне скорочення: площ хмелю – з 900,0 до 400,0 га , валового збору – з 890,0 до 600 т, в наслідок дієвих модернізаційних змін спрямованих на сортооновлення, внесення мінеральних та органічних добрив, урожайність шишок хмелю зросла – з 10,0 до 15,0 ц/га. Відповідно, чисельність діючих хмелярських підприємств зменшилась з 57 до 19. Існуючі хмільники зосереджені в Житомирській – 75%, Львівській, Рівненській та Хмельницькій областях [1].

Спадна динаміка виробництва хмелярської продукції в Україні,